

Scheme

ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ,

ગ્રામ નિર્માણ ભવન, જુના વાડજ, અમદાવાદ-૧૩.

ફોન નં. (૦૭૯)-૨૭૫૫૧૭૦૧, ૨૭૫૫૭૧૪૧, ફેક્સ : (૦૭૯)-૨૭૫૫૭૪૪૪,

ઉદ્દેશ અને યોજનાક્રિય માહિતી

- ❖ ગુજરાત રાજ્યમાં ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગનો વ્યાપ વધે તથા ગાંધી વિચારધારા સતત જીવંત રહે તે બોર્ડનો મુખ્ય અભિગમ રહેલો છે. માનવ શક્તિનો ઉપયોગ ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગની ચીજવસ્તુઓના ઉત્પાદન પાછળ થાય અને ગ્રામ્ય કક્ષાએ રોજગારીની તકો પુરી પાડી શકાય તે માટે પ્રદર્શન અને પ્રચાર-પ્રસાર મારફતે ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગની ચીજવસ્તુઓના ઉત્પાદનના વધુ વેચાણ માટે બહોળું માર્કેટ પુર પાડવું.
- ❖ ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગનું કામ કરતી રજીસ્ટર્ડ સંસ્થા/મંડળી તથા વ્યક્તિગત કારીગરોને બોર્ડ મારફત ચાલતી વિવિધ યોજનાઓના અમલીકરણ દ્વારા ગ્રામ્ય કક્ષાએ નવી રોજગારી ઉભી કરવાનું તેમજ ગ્રામોદ્યોગના વિવિધ ટ્રેડ માટે ટુંકાગાળાની તાલીમ દ્વારા કૌશલ્ય વર્ધન અને સ્વ-રોજગારી ઉભી કરવાનું કાર્ય કરે છે.
- ❖ અંતરિયાળ વિસ્તારમાં આવેલ આદિવાસી-પછાત વિસ્તારમાં રોજગારી પુરી પાડવાનું કામ કરે છે. ગુજરાતમાં લોકોને ખાદી અને વિવિધ ગ્રામોદ્યોગની પાયાની પ્રાથમિક માહિતી પ્રસારિત કરવામાં આવે છે.

ખાદી ક્ષેત્રની અમલીકૃત યોજનાઓ :-

- ❖ ખાદી, પોલીવસ્ત્રના વેચાણ ઉપર વળતર(રીબેટ) ની યોજના
- ❖ વિશેષ કંતાઈ/વાણકરી અને વણાટ સાધન સહાય
- ❖ નવા ચરખો /શાળની યોજના

ખાદી, પોલીવસ્ત્રના વેચાણ ઉપર વળતર (રીબેટ)

- ❖ રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા નક્કી કરેલ સમયગાળા માટે રાજ્યમાં ઉત્પાદિત થયેલ ખાદી, પોલીવસ્ત્રના છુટક વેચાણ ઉપર વળતર (રીબેટ) મંજૂર કરવામાં આવે છે.
- ❖ ગાંધી જયંતિ નિમિત્તે બીજી ઓક્ટોબરથી ૩૧મી માર્ચ સુધી ૧૮૦ દિવસ માટે વેચાણ ઉપર ૧૦ ટકા વળતર આપવામાં આવે છે, તેમજ તા.૦૨-૧૦-૨૦૧૫ થી KVICના ધોરણે કારીગરોને ઉત્પાદનના ૫.૦% લેખે M.D.A. આપવાની યોજના અમલમાં મુકવામાં આવેલ છે.

વિશેષ કંતાઈ, વણકરી, વણાટ સાધન સહાય :-

રાજ્યમાં ખાદી સંસ્થા/મંડળીઓ મારફતે કાંતનાર તેમજ વણનાર કારીગરોને કંતાઈ તેમજ વણાટ માટે ખાદી કમિશન દ્વારા નિયત ભાવપત્રક મુજબ ઉત્પાદિત સુતરના આંક તેમજ વણાટની જાત મુજબ વણકરી ચૂકવવામાં આવે છે. તદુપરાંત રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા નીચે મુજબની સહાય આપવામાં આવે છે.

- ❖ જનરલ તેમજ અનુસૂચિત જાતિ માટે નિયત મજૂરી ઉપરાંત આંટી ઉત્પાદન ઉપર પ્રતિ આંટી રૂ. ૧/- વિશેષ કંતાઈ સહાય
- ❖ આદિવાસી કાંતનારને નિયત મજૂરી ઉપરાંત પ્રતિ આંટી રૂ. ૧.૫૦ નેસા વિશેષ કંતાઈ સહાય
- ❖ વણાટ કારીગરોને નિયત વણકરી ઉપરાંત જનરલ તેમજ અનુસૂચિત જાતિ માટે રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી રૂ. ૩/- પ્રતિ ચો.મી. વિશેષ વણકરી સહાય તેમજ રૂ. ૧/- પ્રમાણે વણાટ સાધન સહાય
- ❖ આદિવાસી લાભાર્થીઓને વણેલ ચો.મી. ઉપર નિયત વણકરી ઉપરાંત રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી પ્રતિ ચો.મી. રૂ. ૪/- વિશેષ વણકરી સહાય તેમજ રૂ. ૧/- વણાટ સાધન સહાય

નવા ચરખા - શાળની યોજના :-

- ❖ નવી ચોજગારી માટે નવા ચરખા/શાળની યોજના વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ સમયમાં મુકવામાં આવી છે.
- ❖ ખાદી / પોલીવસ્ત્રનું પ્રમાણપત્ર ધરાવતી માન્ય સંસ્થાઓને બોર્ડ દ્વારા આ યોજના હેઠળ લાભ આપવામાં આવે છે.
- ❖ આ નવા ચરખા/શાળમાં સરકારશ્રી દ્વારા ચરખા/શાળની કિંમતના (દિ.વી.આઈ.સી.ના ધોરણે) પ્રતિ યુનિટ ૬૫% સહાય સંસ્થા/લાભાર્થીને આપવામાં આવે છે. જ્યારે ૩૫% રકમ સંસ્થા/લાભાર્થીએ ભોગવવાની રહે છે.
- ❖ સરકારશ્રીએ આ યોજનામાં રૂ. ૧૦૦.૦૦ લાખ મંજૂર કરેલ છે.

આ યોજનામાં વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ દરમિયાન કુલ ૧૦૨૫ નંગ ચંબર ચરખા અને વણાટ શાળ નંગ પટ્ટણવવામાં આવેલ છે. જેનાથી કુલ ૧૦૪૦ નવી ચોજગારી ઉભી થયેલ છે.

ખાદી ઉત્પાદન અને વેચાણ રોજ-રોજગારીની છેલ્લા પાંચ વર્ષની વિગત :-

(રકમ રૂ.લાખમાં)

ક્રમ	વર્ષ	ઉત્પાદન રૂ.	વેચાણ રૂ.	રોજગારીની સંખ્યા	ચુકવાયેલ રોજગારી રૂ.
૧	૨૦૧૦-૧૧	૨૫૦૬.૧૬	૩૪૫૪.૦૬	૮૮૨૮	૧૨૫૦.૦૪
૨	૨૦૧૧-૧૨	૨૭૧૬.૦૩	૪૪૦૫.૮૭	૧૦૨૭૮	૧૪૧૮.૦૧
૩	૨૦૧૨-૧૩	૩૪૮૮.૩૨	૫૩૨૩.૭૮	૮૮૬૪	૧૮૧૮.૪૦
૪	૨૦૧૩-૧૪	૩૬૧૩.૮૮	૫૨૫૬.૫૩	૧૦૬૪૩	૨૧૦૧.૮૬
૫	૨૦૧૪-૧૫	૩૭૧૪.૬૧	૫૬૫૪.૬૦	૮૮૬૬	૧૮૮૩.૦૬

ગ્રામોદ્યોગની અમલીકૃત યોજનાઓ :-

- તાલીમના ઉદ્યોગો :- બ્યુટીપાર્લર, પાપડ-વેફર-ફરસાણ, સિવાણ-એમ્બ્રોડરી, અગરબત્તી
- ❖ ૩૦ દિવસની ટુંકાગાળાની તાલીમ
- ❖ ગ્રામ્ય વિસ્તારના બી.પી.એલ. લાભાર્થીઓનો સમાવેશ
- ❖ શહેરી વિસ્તારના બી.પી.એલ. લાભાર્થીઓનો સમાવેશ
- ❖ ખાદી ગ્રામોદ્યોગની સંસ્થા, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ ધ્વારા તાલીમ
- ❖ એક વર્ગમાં ૩૦ તાલીમાર્થીઓની મર્યાદામાં સંખ્યા
- ❖ માસિક રૂ. ૧૦૦૦/- લેખે શિષ્યવૃત્તિ, પ્રમાણપત્ર તેમજ જરૂરી સાહિત્ય આપવામાં આવે છે.
- ❖ ટુલકીટ્સ :- તાલીમ પૂર્ણ થયા બાદ ૦ થી ૨૦ સુધીના બી.પી.એલ. સ્કોર ધરાવતા તાલીમાર્થીની રૂ. ૫૦૦૦/-ની મર્યાદામાં ટુલકીટ્સ આપવામાં આવે છે.

ગ્રામોદ્યોગ(પોલીવસ્ટ્ર સહિત) ક્ષેત્રે ઉત્પાદન અને વેચાણ રોજ - રોજગારીની છેલ્લા પાંચની વિગત :-

(રકમ રૂ.લાખમાં)

ક્રમ	વર્ષ	ઉત્પાદન રૂ.	વેચાણ રૂ.	રોજગારી સંખ્યા	ચુકવાયેલ રોજગારી રૂ.
૧	૨૦૧૦-૧૧	૭૧૬૮.૮૨	૭૩૧૬.૬૨	૮૮૦૫	૧૩૮૬.૬૪
૨	૨૦૧૧-૧૨	૧૮૫૮૧.૧૬	૨૧૨૮૮.૨૩	૫૭૧૬૫	૬૮૬૨.૮૮
૩	૨૦૧૨-૧૩	૨૮૮૪૮.૦૮	૩૨૭૩૧.૮૦	૭૭૮૧૬	૧૦૮૮૭.૬૦
૪	૨૦૧૩-૧૪	૧૩૭૧૩.૧૭	૧૪૩૮૭.૬૨	૬૨૬૪૮	૨૪૬૧.૬૭
૫	૨૦૧૪-૧૫	૬૮૪૮૬.૪૪	૮૪૩૭૭.૧૧	૧૮૫૮૩૮	૨૩૩૮૮.૮૫

પી.એમ.ઈ.જી.પી. યોજના
(વડાપ્રધાન રોજગાર વૃદ્ધિ કાર્યક્રમ)
આ યોજના અંતર્ગત સરકારી સબસીડી સ્તર

પીએમઈજીપી અંતર્ગત લાભાર્થીની કક્ષા ક્ષેત્ર (પ્રોજેક્ટ/એકમનું સ્થળ)	લાભાર્થી ફાળો (પ્રોજેક્ટ ખર્ચ)	ગ્રામ્ય
સામાન્ય કક્ષા	૧૦%	૨૫%
વિશેષ (એસસી/એસટી/ઓબીસી/વધુમતીઓ/મહિલાઓ/એક્સ-સર્વિસમેન/શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા અપંગ, ઉત્તર પૂર્વ ક્ષેત્ર (એન.આર.આઈ.), પર્વતીય/સરહદી ક્ષેત્રો)	૦૫%	૩૫

ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ સંસ્થાઓને લગતી તથા અન્ય કામગીરી :-

- ❖ ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગની સંસ્થા/મંડળીઓને ગ્રામોદ્યોગ પ્રમાણપત્ર આપવું, તેઓની વિના ટેન્ડરની સરકારશ્રીની યાદીમાં ભલામણ કરવી તેમજ નીરાની સંસ્થા અને મંડળીઓને લાયસન્સ માટે નશાબંધી ખાતાને ભલામણ કરવી. (અમલીકરણ :- ગ્રામોદ્યોગ શાખા-વિકાસ અધિકારીશ્રી દ્વારા)
- ❖ ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગની સંસ્થા/મંડળીઓને ઈન્કમેટેક્સ મુક્તિ માટે ખાદી ગ્રામોદ્યોગ આયોગને ભલામણ કરવી. (અમલીકરણ :- કાયદા શાખા-વિકાસ અધિકારીશ્રી દ્વારા)
- ❖ કમિશ્નરશ્રી, કુટીર અને ગ્રામોદ્યોગની ક્લસ્ટર વિકાસ યોજના (અમલીકરણ :- ખાદી શાખા-નિયામકશ્રી (ગ્રામોદ્યોગ) દ્વારા)
- ❖ કમિશ્નરશ્રી, કુટીર અને ગ્રામોદ્યોગની કુટીર મંદિર તાલીમ વર્ગની યોજનાનું અમલીકરણ (અમલીકરણ :- ગ્રામોદ્યોગ શાખા-વિકાસ અધિકારીશ્રી દ્વારા)
- ❖ રાજ્ય સરકારશ્રીના પેન્શન નિયમો મુજબ ખાદી બોર્ડના પેન્શનરોને (કુલ આશરે ૨૨૦) પેન્શન/કુટુંબ પેન્શન આપવા અંગે ચકાસણી, મંજૂરી, ચુકવણીની કામગીરી (અમલીકરણ :- હિસાબી શાખા-મુખ્ય હિસાબી અધિકારીશ્રી દ્વારા)
- ❖ ખાદી ગ્રામોદ્યોગની પ્રવૃત્તિને ઉત્તેજન આપવાના હેતુથી સંસ્થાઓને ખાદી ગ્રામોદ્યોગ આયોગ, મુંબઈની બેન્ક ફાયનાન્સની યોજનાનું અમલીકરણ (અમલીકરણ :- હિસાબી શાખા-મુખ્ય હિસાબી અધિકારીશ્રી દ્વારા)